

Opera buffa tema parimas elemendis

Donizetti koomiline ooper “Don Pasquale”: dirigent [Arvo Volmer](#); lavastaja Giorgio Bongiovanni, dekoratsiooni- ja kostüümikunstnik M aria Carla Ricotti, valguskunstnik Claudio De Pace.

Osades: Priit Volmer, Pavlo Balakin, Tamar Nugis, Aare Saal, Mirjam Mesak, Kristel Pärtna, Nico Darmanin, Mehis Tiits jt. Rahvusooperi koorja orkester. Esietendus 25. j a 27. septembril RO Estonias.

Donizetti säravate meloodiate, sillerdavate koloratuuride ja keeruliste partiidega ooper “Don Pasquale” valmis Giovanni Ruffini libreto järgi ja nägi ilmavalgust 3. jaanuaril 1843 Pariisi Theatre-Italien is. Tema võidukäik maailma teatrite lavadel algas kohe ja kestab tänase päevani. Eestiski on “Don Pasquale” jõudnud nii rahvusooperi kui ka [Vanemuise](#) lavale, täitnud saalid ning reeglina publikut vaimustanud. Ooperi muusika on sedavõrd meloodiaküllane, et see koomilise koe ja lihtsa süžeeaga, samas vägagi eluline lavalugu ei saa külmaks jätta.

Kõik oim klassikaliselt harjumuspärane

Itaallase Giorgio Bongiovanni lavastatud Donizetti “Don Pasquale” mõlemad esietendused Estonias läksid täissaalile ning mõlemal õhtul hiilgas solistide koosseis [Arvo Volmeri](#) kindlalt juhitud taktikepi all ja rahvusooperi väga hea orkestri saatel.

Bongiovanni lavastus sellest armastatud loost on klassikaline, ta kasutab kõike, mis ooperilavadel tuntud ja paljude konservatiivsema lavastusliku keele austajate poolt oodatud. Ei midagi modernset ega ülepakutud kaasaegsust, ent pole ka odavaid, publiku poolehoidu kindlustavaid efekte, mille peale paljud lavastajad libedale teele sattudes lähevad. Bongiovanni käekiri on klassikaline ja kõik toimuv etteaimatav. Tegelikult pole see üldse paha, kuna nõnda ei tule vaatajal ooperis pettuda, tema elamus on garanteeritud.

Klassikalisel ja traditsioonilisel stiilis dekoratsioonide ja kostüümide autoriks on Maria Carla Ricotti Itaaliast, kust pärineb ka valguskujundaja Claudio De Pace. Seega bei canto lavastuse traditsioonid bei canto kodumaa kaasaegsetelt esindajatelt.

Usun, et paljud jäid selle klassikalise, visuaalses mõttes “müratu” lavastusega rahule. Võibolla ei paku see väga palju fantaasialendu, kuid koomilise ooperi puhul polegi see oluline. Seevastu ei takista lavastus muusika jälgimist ega vii tähelepanu põhiliselt kõrvale.

Nagu öeldud, parima osa etendustest moodustas orkester, millele pole midagi ette heita. Orkester on reeglina aga dirigendi nägu, [Arvo Volmer](#) on professionaalselt tundlik, suurepärane dirigent.

Muusika

01.11.2020 00:00

Toomas Kuter

32,33

Teater Vanemuine

Rahvusooper Estonia

Arvo Volmer

Teater

Armuvalus don Pasquale ja kaval Malatesta

Rahvusooper pakub kaht erinevat peakangelast. Armu- ja hingevalus vaevlevat don Pasqualet kehastavad Priit Volmer ja Pavlo Balakin. Prüt Volmeri kuldses eas kavalier on aeglane, elust tüdinenud, kuid enesest väga heal arvamusel oleskleja, kellele Norina on uueks mängukanniks. Huvitavalt kujundatud karakter, ehedalt esitatud partii ning loomulik, uskumapanev rollikäsitus lasevad Volmeri don Pasqualel kenasti omas elemendis ujuda. Pavlo Balakini don Pasquale on aktiivsem ja kirglikum, tema varjatud sensuaalsus hõõgub tuha all varjusurmas ning on iga hetk valmis uuesti lõkkele puhkema. Kuni lõpuni ei suuda ta Norinast lahti lasta ega uskuda, et teda kui lihtsameelsekest on lollitatud. Partii sobib Balakinile, tema hääles on bei canto'e nii vajalikku kergust ja loomulikkust, liikuvust ning piisavalt elegantsi, mida Donizetti muusika interpreedilt sageli eeldab.

Vigurivänt doktor Malatesta, kes loob kogu intriigile vundamendi, annab lauljale palju erinevaid võimalusi. Tema partii on sedavõrd mitmetahuline, nõudes praktiliselt kõike, legato'st staccafoni ja õhulisest piano'st fortissimo'm. Võibolla isegi selle lavateose kõige raskem partii. Rahvusooperis on nautimiseks kaks head Malatestat - Tamar Nugis ja Aare Saal. Nugise Malatesta on uljas, noorusest keev kavalpea, kelles pulbitseb elujaatus, helgus ja usk alustatu lõpuleviimisse. Vokaalselt kannab Nugis partii kaunilt välja, tema vaba kõlaga bariton haarab kaasa ning särab võrdselt hästi kõikides registrites. Aare Saal on aga ilmselt hetkel üks paremaid Eesti vokaliste, kelle jaoks on Malatesta partii otsekui loodud. Tema doktor on küüniline ja sarkastiline, elu näinud ja tundev mees, kes emotsioonid kindlalt nurka viskab ja sammub kõrvale vaatamata püstitatud eesmärgi poole. Vokaalselt ei jää Saal milleski alla Malatesta parimatele esitajatele Itaalias.

Vaadates tulevikku

Ka Norinasid on kaks, Mirjam Mesak ja Kristel Pärtna. Kui teised osalised saavad oma üliefektseid numbreid esitada kogu ooperi jooksul, siis Norina kõige raskem ja kuulsam aaria, kavatiin "Quel guardo il cavaliere" kõlab kohe ooperi alguses, mistõttu pole selle ooperi primadonnal võimalik hiljem enam kuhugi põgeneda. Esimene mulje tuleb luua kohe ja edasi veereb kõik juba oma rada pidi, vastavalt loodud muljele kas siis "kilbiga või kilbil". Mirjam Mesak ja Kristel Pärtna suutsid mõlemad oma Norina hoida "kilbiga". Nad on väga erinevad natuurid ja hääleliselt samuti eriilmelised. Mesaki sopranis on rohkem dramatismi, Pärtna tugevaimaks küljeks on koloratuurid, Mesakil on imeilus tämber, Pärtnal koloratuursopranile vajalik kergus ja liikuvus. Rahvusooperis on kaks head sopranit, kelle suurimad saavutused ilmselt veel ees.

Nüüd siis kõige lüürilisem, nukram ja mõnes mõttes kauneim roll,

nimelt don Pasquale õepoeg, Norinasse armunud Ernesto. Lüüriline tenoriroll, milles vaatamata kergetele fraasidele ka piisav annus dramatismi, lisaks veel partii suur diapasoone, kogu tenori hääleulatuses. Teame ju, et maailma parimad Ernestod, olgu siinkohal näiteks Francisco Araiza ja Alfredo Kraus, laulsid aaria "Povero Ernesto" lõpu sageli oktav üles.

Rahvusoperi Ernestod Nico Darmanin Maltalt ja Mehis Tiits Eestist olid igati kvaliteetsed. Darmanini puhul võime öelda, et tema häälele on Donizetti ja Rossini lüürilised partiid lähedased ja orgaaniliselt loomuomased, mistõttu ta oli ka nauditav. Mehis Tiitsi hääles on jõulisust rohkem, kuid sellele vaatamata oli ta õnnestunud Ernesto, hea fraseerimise, hingamise ning tõeliselt tenorliku lähenemisega. Loodetavasti areneb ta dramaatilises suunas ning Eestis saab üle hulga aja olema kaks tõelist tenorit, Mehis Tiits ja Reigo Tamm.

Üldkokkuvõttes jäi "Don Pasquale" hea mulje. Klassikaline opera buffa klassikaliselt lauldud klassikalises lavastuses. Meeldiv õhtu, väike annus head, ammutuntud nalja, siia juurde pokaal punast veini ooperi puhvetis ja laval toimuvat teadlikult arutav esietenduse seltskond, kes midagi kahe silma vahele ei jäta ning siinjuures ka iseenda poseerimist ei unusta ega alahinda. Seega opera buffa tema parimas elemendis! E!

Malatesta ja Norina rollis särasid "Don Pasquale" esietendusel noored lauljad Tamar Nugis ja Mirjam Mesak. [VELJO POOM RO ESTONIA](#)

Toomas Kuter laulja ja literaat